

*Комлик Тетяна Сергіївна,
головний бібліограф науково-методичного відділу
Наукової бібліотеки імені М. В. Довнар-Запольського
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»*

ПЕРСОНІФІКОВАНИЙ ВИКЛАД ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ФІЗИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ У НАУКОВО-ОСВІТНЬОМУ РЕСУРСІ «ЕКОНОМІЧНА ДУМКА УКРАЇНИ В ОСОБАХ: МАТЕРІАЛИ ДО НАУКОВИХ БІОГРАФІЙ»

У сучасних реаліях українська історична наука зазнає певних перетворень. Замість усталеної фіксації дат і подій відтворюється індивідуальний образ конкретної особистості, історичні умови, які впливали на еволюцію світогляду людини, її творчість. Біографія науковця розглядається у контексті епохи, в якій він творив. Нині біографістика як частина історичної науки переживає своє відродження.

Саме з таким підходом Науковою бібліотекою імені М. В. Довнар-Запольського було створено науково-освітній ресурс «Економічна думка України в особах: матеріали до наукових біографій». Його мета — представлення персоніфікованого викладу історії української економічної думки, об'єднання відомостей про вчених, що містяться у публікаціях різних років, повернення до наукового обігу першоджерел, зокрема видань, що вже стали бібліографічною рідкістю.

Ресурс було задепоновано як результат інтелектуальної діяльності у Державній науково-технічній бібліотеці України у 2017 році та представлено на сайті бібліотеки КНЕУ у вільному доступі. За основу ресурсу було покладено навчальний посібник відомого українського вченого, доктора економічних наук, професора Людмили Яківни Корнійчук «Історія економічної думки України» [1]. Ресурс охоплює економічну історію України від праісторичних часів до початку ХХ сторіччя та поділяється на розділи, що відповідають певним історичним періодам. Оскільки при роботі було використано принцип персоніфікованого викладу історичних подій, розділи ресурсу (як і навчального посібника) поділяються на статті про вчених, що належали до відповід-

ного історичного періоду. Статті складено за єдиним принципом: біографічний нарис, думки авторитетних вчених про науковий доробок особи, бібліографія (праці особи та література про її життя і діяльність), фотогалерея.

Треба зазначити, що Л. Я. Корнійчук була однією з засновників Наукового товариства імені Сергія Подолинського, дослідницею фізичної школи економії. Враховуючи це, не дивно, що українській школі фізичної економії присвячено окремих, ґрунтовний розділ підручника і, відповідно, науково-освітнього ресурсу. У цьому розділі представлено засновника української школи фізичної економії Сергія Андрійовича Подолинського, та його послідовників — Володимира Івановича Вернадського та Миколу Даниловича Руденка.

У якості біографічної статті про С. А. Подолинського було використано статтю Людмили Яківни Корнійчук із зібрання вибраних творів Сергія Подолинського українською мовою [2], де вона детально розглянула вплив історичних подій тієї епохи, політичної та соціальної ситуації в Україні і світі на особистість Сергія Андрійовича, його науковий доробок. У процесі роботи над біографічним нарисом було використано широку джерельну базу, перевірено, уточнено та доповнено інформацію фактографічним матеріалом, представленим у довідкових, енциклопедичних та інших наукових виданнях. Враховуючи довідковий характер інформаційного ресурсу, велику увагу надано висловам відомих вчених, як сучасників Подолинського, так і дослідників творчості, про його особистість, науковий спадок та внесок до різних галузей науки. Переважно цитати подано за першоджерелами та мовою оригіналу.

На жаль, до біографічної статті неможливо вмістити всі згадки вчених про Сергія Подолинського, деякі цитати було розміщено в окремому підрозділі статті «Відомі вчені та авторитетні джерела про Сергія Андрійовича Подолинського». У цій частині представлено вислови таких відомих науковців, як: Івана Яковича Франка, Михайла Сергійовича Грушевського, Олени Михайлівни Апанович, Степана Миколайовича Злупка, Лариси Павлівни Горкіної та Володимира Олександровича Шевчука. Цитати подано у хронологічній послідовності, з обов'язковим зазначенням першоджерел.

Оскільки ресурс є бібліотечною розробкою, однією з цілей було розкриття фонду Наукової бібліотеки, надання читачам інформації про видання, що допоможуть у вивченні історії економічної думки України. На прикладі бібліографії до статті про По-

долинського можна простежити принципи складання бібліографічних списків до всіх статей ресурсу.

У підрозділі «Твори» подано всі праці С. А. Подолинського, наявні у фонді Наукової бібліотеки КНЕУ. Зокрема, це і перше видання його праці «Ремесла і фабрики на Україні» 1880 року [3], і зібрання вибраних творів сучасною українською мовою 2000 року видання [2]. Також подано інформацію про книги Подолинського з фондів інших бібліотек Києва, наприклад, Національної бібліотеки України імені В. В. Вернадського; представлено оцифровані тексти оригінальних джерел та електронні посилання на праці, що відсутні у бібліотеці КНЕУ.

Підрозділ «Література» вміщує різноманітні видання про життєвий шлях та науковий доробок С. А. Подолинського. На початку списку подаються біографічні статті з енциклопедичних видань у хронологічному порядку. Монографії, наукові статті з журналів та збірників, авторитетні підручники —, за алфавітом авторів досліджень. До бібліографічних записів додані шифри зберігання видань у бібліотеці КНЕУ. При відсутності видання у бібліотеці КНЕУ — шифри Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського, Національної історичної бібліотеки України та Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка. У разі наявності подаються посилання на повні тексти як у Науковій бібліотеці КНЕУ (репозитарій, електронна бібліотека, електронні колекції), так і на відкриті джерела інших бібліотек. Бібліографічні списки постійно поповнюються, додається актуальна інформація про нові видання та статті.

Останнім є підрозділ «Фотогалерея», де розміщено вірогідні зображення С. А. Подолинського, фото його могили та меморіальної дошки, фото першої сторінки рукопису його спогадів, а також портрет і фото могили його батька, Андрія Подолинського.

Сергій Андрійович Подолинський прожив лише 41 рік, але встиг залишити «...величезну, ... по справжньому неоціненну наукову спадщину. Його ідеї та наукові здобутки ще довго слугуватимуть розбудові незалежної України, про яку так мріяв і задля блага якої працював» [4, с. 101].

Своїм науково-освітнім ресурсом Наукова бібліотека КНЕУ прагне повернути до наукового обігу інформацію про науковців, що були незаслужено забуті у радянські часи, доповнити загальновідомі факти про наукову діяльність вчених через розкриття мотивів та передумов їх творчості, життєвих обставин, що зумовили саме таку еволюцію їх наукових поглядів та досліджень,

підвищити якість інформаційного обслуговування, зорієнтувати читачів у пошуку і використанні документів, що містять матеріали з історії економічної теорії.

Список використаних джерел

1. Корнійчук Л. Я. Історія економічної думки України : навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2004. 431 с.
2. Подолинський С. А. Вибрані твори : збірник / упоряд. Л. Я. Корнійчук. Київ: КНЕУ, 2000. 328 с.
3. Подолинський С. Ремесла і фабрики на Україні. Женева, 1880. 148 с.
4. Ващишин А. Сергій Подолинський. *Українські кооператори* : (іст. нариси) / Укоопспілка, Львів. комерц. акад. Львів : Кооп-освіта, 1999. Кн. 1. С. 97–101.

УДК 001.8:502.11

Ливдар Марта Василівна,
*кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів
Національного університету
«Львівська політехніка»*

Багрійчук Василь Олексійович,
кандидат технічних наук

СКАРБНИЦЯ ЗНАТЬ СЕРГІЯ ПОДОЛИНСЬКОГО — ЖИТТЄДАЙНА ОСНОВА ТВОРЕННЯ СТАЛОСТІ ЛЮДСТВА

Наукова інтелектуальна спадщина Сергія Подолинського є наріжними сакральними знаннями і фундаментальними складовими просвітництва, пізнання, осмислення і пошуку змістовних шляхів гармонізації взаємин людини і природи в забезпеченні сталого розвитку суспільств та Світу. Адже збільшення останніми десятиліттями розвитку екологічних небезпек породжено технократичною діяльністю держав, керованих антропоцентричними егоїстичними інтересами, та низько моральні способи розв'язання суперечностей особистості з навколишнім середовищем. Так, за прогнозами вчених вже протягом перших десятиліть XXI століт-